

blevet repræsenteret paa den danske Rigsdag. Saa vilde det være fuldkommen i sin Orden, at ikke blot Althinget, men at ogsaa den danske Rigsdag kunde udskrive Skatter paa Island. At give Althinget skattebevillende Ret, men samtidig tillige at forbeholde Rigsdagen at kunne udskrive Skatter paa Island, uden at dette bliver repræsenteret paa Rigsdagen, det er at gjøre Althingets skattebevillende Ret til et reent Spilfægteri, og den ærede Ordfører kan ogsaa fuldkomment stole paa, at saaledes vil det ligeledes blive opfattet paa Island. Jeg skal imidlertid villig indrømme, at jeg paa ingen Maade tror, at dette har været Udvalgets Mening, og jeg skal heller ikke paa nogen Maade holde herten paa mit Underingsforslag til § 6 eller paa det, som jeg under Nr. 2 har stillet til en Deel af § 5, navnlig da jeg tillige kan indsee, at den foreslaaede Lov i ethvert Fald, hvis den overhovedet kommer ud, ikke vil komme ud i den Skikkelse, som Udvalget har givet den. Jeg skal saaledes ikke spille Thingets Tid enten ved at diskutere om de nævnte to Underingsforslag eller ved at forlange dem satte under Afstemning. Jeg tager altsaa mine to Underingsforslag under Nr. 2 og 3 tilbage.

Formanden: De af den ærede 6te Landssthingsmand for 1ste Kreds (Ploug) til §§ 5 og 6 i Udvalgets Forslag stillede Underingsforslag Nr. 2 og 3 ere tagne tilbage. Jeg skal spørge, om Noget optager dem begge eller noget af dem (Dphold). Da dette ikke er Tilfældet, ere de bortfaldne.

Ploug: Jeg gaaer derefter over til mit første Underingsforslag, hvilket jeg fastholder, og som jeg haaber, især da den høitærede Minister har erklæret sig for det, at kunne bevæge idetmindste en Deel af det ærede Things Medlemmer til at stemme for, og jeg skal da nu vende mig mod de Indvendinger, der i forrige Møde fra forskellige Sider fremkom mod dette Forslag. Den ærede Ordfører gjorde opmærksom paa, at Island nu har haft Handelsfrihed i 14 Aar, og at der altsaa ikke længer i samme Omfang som tidligere kan være Tale om den foregaaende Til-

stands skadelige Virkninger, og han gjorde fremdeles opmærksom paa, at den egentlige Monopolhandel kun havde været indtil for omtrent 80 Aar siden, samt at Islænderne siden dens Ophævelse i 1787 have kunnet deeltage i Handelen paa Island ifølge deres Egenkab som danske Underaatter. Dette er ganske vist fuldkommen rigtigt, men det er jo Noget, som var mig tilstræffelig bekendt iforveien. I Forbindelse dermed meddeelte den ærede Ordfører dernæst den Oplysning, at Monopolhandelen oprindelig var bleven indført af de islandske Hovdinge selv, og han henviste mig i den Anledning til en Artikel, som havde staaet i Bladet „Fædrelandet“. Jeg er nu vistnok Enhver overmaade taknemmelig for historiske Oplysninger, og navnlig er jeg Tak skyldig derfor, naar jeg med Hensyn til saadanne henvises til en Kilde, om hvis Tilværelse Enhver maatte kunne antage, at jeg var aldeles uvidende, men jeg ønsker da rigtignok ogsaa, at de Oplysninger, som jeg saaer ere fuldkommen paalidelige, og det kan jeg ikke erkjende med Hensyn til den omtalte Oplysning om, at Monopolhandelen skulde være en Opfindelse, som skjedes de islandske Hovdinge. Monopolhandelen kom naturligvis frem af patriarcaliske Hensyn. Den blev indført af Regjeringerne i faderlig Omsorg for deres Underaatter og paa Island af Hovdingene i faderlig Omsorg for dem, som vare afhængige af dem. Det er imidlertid en Handelsform, som kun passede for Middelalderen, og som vi her i Danmark for vort Bedkommende holdt meget for længe fast paa. Det er derfor Synd at give Islænderne Skylden for, at have opfundet den danske Regjerings vanvittige Handelsprinciper. Vren herfor tilkommer os selv, ligesom vi da i visse Retninger endnu ikke ere komne ganske ud af Fortidens forældede Anskuelse med Hensyn til Handel og Wandel. Monopolhandelen er altsaa — det indrømmer jeg fra min Side, og det maa Enhver indrømme, som kjender Sagen — i sin Tid indført af faderligt Hensyn til Islands Vel, men dette faderlige Hensyn blev dog maaskee mindre vel tagtaget, saalænge Regjeringen bortforpagtede Handelen til et Compagni, idet man ikke tør forudsætte den Om-